

Emneplan

1. Emnekode: VAM100
2. Antall studiepoeng 15
3. Navn på emnet: Mobbing- forebygging og håndtering i skole og barnehage, Mobbing- førebygging og og handtering i skule og barnehage, Bullying- prevention and intervention in schools and nurseries
4. Undervisningsspråk skal angis: Norsk
5. Semester (høst/vår): Høst og vår
6. Studierett:
7. Forkunnskapskrav: Ingen
8. Anbefalte forkunnskaper: Ingen
9. Innhold: Emnet tar sikte på å styrke generell kompetanse knyttet til mobbing. Slik at den enkelte kan bli bedre til å håndtere mobbeproblematikk i praksis.

Følgende tema vil bli tatt opp:

- Forståelse av fenomenet mobbing både ansikt til ansikt og digitalt og avgrensing fra nærliggende begreper.
- Teori og forskning om hva som karakteriserer mobbing mellom jevnaldrende i ulike aldre.
- Teori og forskning om hva som karakteriserer situasjoner der barn og unge blir mobbet av voksne.
- Teori og forskning om tiltak på individ-, gruppe- og systemnivå som forebygger, avdekker, stopper og følger opp mobbing. Presentasjon av aktuelle verktøy.
- Lov og regelverk i arbeid med mobbing.
- Oversikt over ulike roller og ansvar i kommuner og fylkeskommuner, samt tilsynsrollen på statlig nivå som er knyttet til forebygging, avdekking, stopping og oppfølging av mobbing.

10. Læringsutbytte:

Kunnskaper

Etter fullført emne skal studenten ha kunnskaper om:

- Fenomenet mobbing
- Teorier som er relevante til studiet om mobbing
- Forskningsbaserte og egnede tiltak for å forebygge, avdekke og stoppe mobbing
- Juridiske og etiske forhold knyttet til arbeid med mobbing og andre krenkelser

Ferdigheter

Etter fullført emne skal studenten kunne anvende sin kunnskap til å:

- Forstå faktorer som fører til at mobbing oppstår på individ, gruppe og systemnivå.
- Følge opp aktivitetsplikten i loven, ved å iverksette forskningsbaserte metoder for å:
 - A) forebygge at mobbing skjer
 - B) avdekke mobbing
 - C) stoppe mobbing som skjer
 - D) følge opp i etterkant av en mobbesak.

Profesjonell (generell) kompetanse

Etter fullført emne skal studentene

- Ha utviklet en grunnleggende kunnskap og forståelse om mobbing slik at de blir bedre rustet til å forebygge og håndtere mobbeproblematikk.

11. Arbeidsformer: Emnet er nettbasert: Digitale forelesninger, gruppeundervisning, nettbaserte kollegaveiledning, veiledning
12. Vilkår for å gå opp til eksamen
 - a. To arbeidskrav a 1000 ord +/- 10%. Ved ikke- godkjent arbeidskrav vil man få mulighet til en andregangs innlevering av arbeidskrav. Konsekvenser av ikke godkjent arbeidskrav er at adgang til prøving nektes. Jf. *Forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Stavanger* (eksamensforskriften), § 2-8 nr. 3.
 - b. Kravene under 12 a vurderes med godkjent/ikke godkjent.
13. Eksamen
 - a. Hjemmeeksamen
 - b. Karaktersetting: Bokstavkarakter A-F
 - c. Varighet: 4000 ord +/- 10%. Varighet 1 måned
 - d. Alle hjelpemidler er tillatt

Litteraturliste for digitalt mobbestudie (forbehold om endringer)

Antall sider totalt: 1441

Rammer

Barnehage	Skole
Barnehageloven, kapittel 8 Psykososialt barnehagemiljø: (1 side) Lov om barnehager (barnehageloven) - Lovdata	Opplæringsloven, Kapittel 9A – Elevane sitt skolemiljø: (2 sider) Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) - Lovdata
Stette, Ø. (2020). Ny mobbelov for barnehager. Psykososialt barnehagemiljø. Pedlex (92 sider)hefte	Roland, E. (2020). <i>Mobbeloven. Opplæringslovens kapittel 9 A og god praksis</i> . Bergen: Fagbokforlaget. (163 sider) bok

Forstå mobbing

Flack, T. (2017), Relational aggressive behaviour: the contributions of status stress and status goals, *Emotional and Behavioural Difficulties*, 22:2, 127-141. **(14 sider)**.

Rambøl Hansen (2011) Forståelse av mobbing som lengsel etter å høre til **(15 sider)**

Roland, P. (2021). Den autoritative voksenrollen i barnehage og skole. Oslo:Cappelen Damm Akademisk (**136 sider**) bok

Støen,J., Fandrem, H & Roland, E.(2018). *Stemmer i mobbesaker. Resultater og erfaringer fra Stigma prosjektet*. Bergen: Fagbokforlaget. **(s. 230)** bok

Salmivalli, C., Lagerspetz, K., Björkqvist, K., Österman, K., & Kaukiainen, A. (1996). Bullying as a group process: Participant roles and their relations to social status within the group. *Aggressive Behavior: Official Journal of the International Society for Research on Aggression*, 22(1), 1-15. **(15 sider)**

Solberg, M, (2017) Den psykiske helsen til barn og unge som blir mobbet. Side 33- 58 - I Rapporten : Å bli utsatt for mobbing.

En kunnskapsoppsummering om konsekvenser og tiltak. *Rapport fra Læringsmiljøsentret på oppdrag fra Helsedirektoratet og Utdanningsdirektoratet. (24 sider)*

<https://helsedirektoratet.no/Documents/Psykisk%20helse/a-bli-utsatt-for-mobbing--en-kunnskapsoppsummering-om-konsekvenser-og-tiltak.pdf>

Barnehage	Skole
Aaseth, H.M., Elveton, E., Løkken, I.M., Nilsen, T.R. og Moser, T (2021). Mobbing i norske barnehager. En kunnskapsoversikt (75 sider) rapport	Eriksen og Lyng (2018) <i>Elevenes psykososiale miljø. Gode strategier, harde nøtter og blinde flekker i skolemiljøarbeidet</i> . Bergen: Fagbokforlaget. (125 sider) bok
Idsøe, C, E. og Roland, P. (2017) <i>Mobbeatferd i barnehagen, Temaforståelse-forebygging – tiltak</i> . Oslo: Universitetsforlaget. (108 sider) bok	Fandrem, H., Jahnsen, H & Sjursø, I (2019) Sosial medier, digital mobbing og konsekvenser i skolen. I Stress og mestring i skolen (Red: Bru, E & Roland, P). (15 sider)
	Roland, E. (2014). Kapittel 10. Mobbingens psykologi. I <i>Mobbingens psykologi. Hva kan skolen gjøre?</i> (2. utg). Oslo: Universitetsforlaget. (17 sider)
	Strindberg, J., Horton, P., & Thornberg, R. (2020). Coolness and social vulnerability: Swedish pupils' reflections on participant roles in school bullying. <i>Research Papers in Education</i> , 35(5), 603-622. (19 sider)

Avdekke

Bjørndal, R. P. C. (2001) *Det vurderende øyet. Observasjon, vurdering og utvikling i undervisning og veiledning*. Oslo. Gyldendal **(148 sider)**

Barnehage	Skole
Løkken & Søbstad (2017) <i>Observasjon og intervju i barnehagen</i> . kap 3 og 5, Oslo. Universitetsforlaget (49 sider)	Flack, T, (2010). <i>Innblikk</i> . Stavanger: Senter for adferdsforskning (70 sider) hefte

Tiltak

Fallmyr, Ø. (2017). *Følelshåndtering og relasjonsbygging i skolen. En emosjonsfokusert tilnærming*. Kap 3, 5, 15 & 12. Oslo: Universitetsforlaget. **(51sider)**.

Finne, J., Roland, E., & Svartdal, F. (2018). Relational rehabilitation. *Nordic Studies in Education*, 38(04), 352-367. **(15 sider)**

Grini, N & Tharaldsen, K.B. (2018) Systematisk oppfølging etter mobbing. *Bedre skole*. **(7sider)**.

Idsøe, T. & Idsøe, E. C. (2011). Hva kan pedagoger/skolepersonell gjøre med stress og andre konsekvenser som rammer barn og unge som mobbes? I: U.V. Midthassel, E. Bru, S. K. Ertesvåg & E. Roland (Red.), *Sosiale og emosjonelle vansker: barnehagens og skolens møte med sårbare barn og unge* (s. 97-112). Oslo: Universitetsforlaget. **(16 sider)**

Roland, E. (2014). Kapittel 19: Intervensjon. *Mobbingens psykologi. Hva kan skolen gjøre?* Oslo: Universitetsforlaget **(21 sider)**

Sjursø, I., Fandrem, H., O'Higgins Norman, J. & Roland, E. (2019) Teacher authority in long lasting cases of bullying **(9 sider)**

Vaalaand, G.S. (2011) God start – utvikling av klassen som sosialt system. I U.V. Midthassel, E. Bruk, S.K. Ertesvåg, & E. Roland (Red) *Tidlig intervensjon og systemrettet arbeid for et godt læringsmiljø* (pp 18-33) Oslo: Universitetsforlaget **(16 sider)**

Samarbeid

Aisinger,(2019). Skole hjem samarbeidets utvikling. Folkeskolen.dk **(ca 5 s)**

Drugli, Onsøyen (2010) *Vanskelige foreldresamtaler*.46-59, Oslo. Cappelen Damm Akademisk **(14 sider)**.

Drugli, M.B., og Nordahl, T. (2016). Samarbeidet mellom skole og hjem. En oppsummering av aktuell kunnskap om hva som skaper et godt samarbeid mellom skole og hjem. *Utdanningsdirektoratet (34 sider)*

Stamland Gusfre, K & Sjursø, I. (2021) *Kapittel 7: Det viktige samarbeidet. I Trygt og godt på SFO*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk **(7 sider)**.

Implementering (34 sider felles)

Hall & Hord (2019) *Implementing Change Patterns, Principles, and Potholes*. Chapter 4 Hvordan forstå ulike forståelse og følelser knyttet til endring. **(34 sider)**

Barnehage	Skole
Roland, P & Ertesvåg, S. (2018) Implementering av endringsarbeid i barnehagen. Oslo: Gyldendal. (212 sider) bok	Roland P. & Westergård, E. (2015). Implementering <i>Å omsette teorier aktiviteter og strukturer i praksis (192 sider) bok</i> Roland, P. (2020). Hvordan kan skolen lykkes med å implementere ny kunnskap om klasseromsinteraksjoner (20 sider)